

Regionledningskontoret
Jenny Carlsson Widell

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-03-09

RS 2025-0760

Infrastruktur- och
regionplaneringsutskottet

Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Regionledningskontorets förslag till beslut

Infrastruktur- och regionplaneringsutskottet föreslår regionrådsberedningen föreslå regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen fastställs.
2. Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen antas som Region Stockholms regionala utvecklingsstrategi (RUS) i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) och regionplan i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).
3. Regionstyrelsen uppdras att ta fram en transportslagsövergripande strategi för hållbart resande.

Sammanfattning

Den regionala utvecklingsplanen anger den långsiktiga inriktningen för Stockholmsregionens utveckling och omfattar flera områden av betydelse för regionens framtid. Planen fungerar som ett strategiskt ramverk som tydliggör hur olika mål, frågor och perspektiv samspelar. Den regionala utvecklingsplanen utgör därmed en gemensam utgångspunkt och grund för samverkan mellan aktörer i arbetet med att främja en långsiktigt hållbar utveckling i Stockholmsregionen. Planen utgör även ett koncernövergripande styrande dokument till Region Stockholms egen verksamhet inom kollektivtrafik, hälso- och sjukvård, regional utveckling och kultur.

Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsplan har pågått sedan 2022 då Region Stockholm i budget 2022 (RS 2020-0775) gav i uppdrag till dåvarande tillväxt- och regionplanenämnden att påbörja arbetet med att revidera och uppdatera den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050). Processen har pågått kontinuerligt med flera formella steg och beslut längs vägen. Ett skriftligt samråd hölls under 2024, därefter reviderades handlingen och en granskningshandling har mellan den 9 juni och 15 oktober varit föremål för granskning i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900). Utifrån inkomna

granskningssynpunkter har förslaget justerats och en antagandehandling har arbetats fram.

Regionledningskontoret föreslår att Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen godkänns och att den antas som Region Stockholms regionala utvecklingsstrategi (RUS) i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) och regionplan i enlighet med plan- och bygglagen. I samband med fastställandet av den nya regionala utvecklingsplanen föreslås regionfullmäktige uppdra åt regionstyrelsen att ta fram en transportslagsövergripande strategi för hållbart resande.

Bakgrund

Den nu gällande Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF5 2050) (LS 2015-0084) är både en regional utvecklingsstrategi (RUS) enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar och en regionplan enligt plan- och bygglagen. Den nuvarande regionala utvecklingsplanen (RUF5 2050) gäller till och med oktober 2026. I Region Stockholms budget för år 2022 (RS 2020-0775) gavs uppdraget till dåvarande tillväxt- och regionplanenämnden att under 2022 påbörja arbetet med att revidera och uppdatera den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Från och med den 1 januari 2023 har Region Stockholm en ändrad politisk organisation och ansvaret för framtagandet av den nya regionala utvecklingsplanen har flyttats till regionstyrelsen (RS 2022-0762, RS 2022-0482) och dess infrastruktur- och regionplaneringsutskott (RS 2022-0759).

I juni 2023 beslutade regionstyrelsen om inriktningen för den nya regionala utvecklingsplanen (RS 2023-0097) och i april 2024 beslutade infrastruktur- och regionplaneringsutskottet att, utan eget ställningstagande, sända ut samrådsförslaget till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen inklusive bilagor på remiss.

Samrådsförslaget till ny regional utvecklingsplan var ute på skriftlig remiss mellan 10 april och 30 september 2024. Syftet med samrådsremissen var att få in synpunkter och perspektiv för att kunna göra de prioriteringar och vägval som resulterar i en regional utvecklingsplan som så många aktörer som möjligt har nytta och stöd av. Under samrådstiden genomförde regionledningskontoret ett stort antal dialoger och möten med aktörer i Stockholmsregionen. De drygt 200 skriftliga svaren och de aktiviteter som genomfördes sammanställdes i en samrådsredogörelse som låg till grund för infrastruktur- och regionplaneringsutskottets beslut den 15 januari 2025 om fortsatt inriktning för framtagande av granskningshandlingen (RS 2024-0344).

Därefter reviderades förslaget och en granskningshandling arbetades fram. Denna beslutade infrastruktur- och regionplaneringsutskottet att sända ut på granskning 3 juni 2025, granskningen pågick mellan 9 juni och 15 oktober 2025 och 148 remissvar kom in till Region Stockholm.

Synpunkterna kom från många olika aktörer – kommuner både inom och utanför länet, näringslivsaktörer, regionala organisationer, myndigheter och andra regioner. Även statliga myndigheter, samarbetsorgan, akademi och civilsamhälle har bidragit med granskningssynpunkter.

Efter att granskningshandlingen har varit ute på remiss har regionledningskontoret gjort mindre justeringar i förslaget. Regionledningskontorets bedömning är att planförslaget inte har ändrats väsentligt. Om planförslaget ändras väsentligt efter granskningstiden ska förslaget granskas på nytt (enligt 3 kap. 18 § plan- och bygglagen. Enligt lagstiftningen är det upprättaren som bedömer om en ändring kan anses vara en väsentlig ändring.

De ändringar som gjorts i antagandehandlingen har gjorts utifrån följande kategorier:

Korrigerings av faktafel:

- Uppgifter som visat sig vara felaktiga, i text och kartor
- Uppdaterat referenser till rapporter och beslut

Justeringar av mål, kartor och förhållningssätt:

- Förtydliganden i mål och beskrivande måltexter
- Förtydliganden i förhållningssätt, inga nya ställningstaganden av väsentlig betydelse
- Mindre justeringar i kartor, kompletteringar i kartor för att visa på större geografi och funktioner och nya kartor för att visualisera information
- Anpassat språk i en del förhållningssätt för att förtydliga och göra mer tillgängligt

Omstrukturering för tydlighet och tillgänglighet:

- I löptexter kring mål, förhållningssätt med mera
- Förtydliganden av rubriker och mellanrubriker
- Viss komplettering av texter för att förtydliga lydelsen

Ärendet har beretts i samverkan med berörda förvaltningar inom Region Stockholm och har även remitterats till dessa. De synpunkter som har

inkommit i beredningen och remissförfarandet har beaktats och haft betydelse för regionledningskontorets samlade bedömningar och avvägningar i ärendet.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionledningskontoret föreslår att handlingen Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen antas som Region Stockholms regionala utvecklingsstrategi (RUS) i enlighet med lagen om regionalt utvecklingsansvar och som regionplan i enlighet med plan- och bygglagen.

Den regionala utvecklingsplanen ger en långsiktig inriktning för Stockholmsregionens utveckling. Planen täcker många områden och fungerar som ett ramverk som tydliggör hur olika frågor och perspektiv kompletterar varandra och tillsammans bildar en helhet för regionens utveckling. Planen hjälper aktörer att fatta beslut som bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling. Den regionala utvecklingsplanen är även vägledande för Region Stockholms egen verksamhet inom kollektivtrafik, hälso- och sjukvård, regional utveckling och kultur.

Den regionala utvecklingsplanen visar hur Stockholmsregionens aktörer, gemensamt och på en övergripande nivå bidrar till genomförandet av internationella och nationella mål, strategier och planer inom relevanta samhällsområden. Genom planen omsätts internationella och nationella mål till regional nivå utifrån de förutsättningar som råder i Stockholmsregionen.

Stockholmsregionens vision är att vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion – att bo, leva och verka i. Den är långsiktig och tidlös. Visionen ska hjälpa regionens aktörer att hålla en gemensam riktning, den sätter tonen och skapar en bild av en Stockholmsregion som är:

- En tillgänglig, resurseffektiv och robust region utan klimatpåverkande utsläpp
- En jämlik trygg och inkluderande region med god livsmiljö
- En globalt ledande tillväxt- och kunskapsregion

Granskningen har bekräftat den regionala utvecklingsplanens övergripande inriktning och samtidigt gett underlag för vissa förtydliganden och förbättringar. I det bilagda granskningsutlåtandet redovisas remissinstansernas synpunkter samt hur regionledningskontoret har beaktat och omhändertagit dessa i det nu föreliggande planförslaget.

I regionstyrelsens verksamhetsplan 2026 har regiondirektören fått i uppdrag att förbereda ett beslut om framtagandet av en transportslagsövergripande strategi för hållbart resande (RS 2024-0717). Regionfullmäktige föreslås nu uppdra till regionstyrelsen att genomföra uppdraget. Efter den regionala utvecklingsplanens fastställande behöver Stockholmsregionens aktörer samverka för ett kraftfullt genomförande. Mot bakgrund av att den regionala utvecklingsplanen föreslås att antas, avser regionledningskontoret att arbeta vidare med planens genomförande i enlighet med planens inriktning och mål. Detta innefattar ett fortsatt fokus på att utveckla formerna för samverkan, gemensamma prioriteringar och uppföljning tillsammans med kommuner, statliga och regionala myndigheter, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Det finns idag ett antal strategier och styrdokument som hänvisar till RUFS 2050. I vissa fall finns behov av uppdatering eller revidering utifrån den nya regionala utvecklingsplanen. Det kommer i första hand att ske vid kommande ordinarie revideringstillfällen.

Den nya regionala utvecklingsplanen ersätter den nu gällande regionala utvecklingsplanen (RUFS 2050) och föreslås att fortsatt vara ett av Region Stockholms koncernövergripande styrande dokument.

Social hållbarhet

Vid tre tillfällen under 2023–2025 har möten hållits med regionstyrelsens samverkansråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och regionstyrelsens pensionärsråd. Råden har även inkommit med skriftliga remissvar till både samrådsförslaget och granskningshandlingen, vilka har beaktats vid utarbetandet av planhandlingen. Även andra organisationer som företräder barn, äldre, funktionsnedsatta och minoritetsgrupper har inkommit med skriftliga remissvar vilka har beaktats vid revideringar av handlingen.

Den regionala utvecklingsplanens bilaga *Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning för Stockholmsregionen*, innehåller konsekvensbedömningar i form av hållbarhetsbedömningar som behandlar ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsaspekter. I bedömningen avseende planförslagets sociala konsekvenser konstateras att den regionala utvecklingsplanen i stort bidrar till god måluppfyllelse för de relevanta globala hållbarhetsmålen. Bedömningskriterier som berör vardagsliv, levande samhällen, mobilitet, tillgänglighet, inkludering, trygghet och social sammanhållning överensstämmer väl med målsättningar och inriktningar i planen.

Då den regionala utvecklingsplanen är ett övergripande och strategiskt dokument bedöms den i sig inte ha någon direkt påverkan (varken positiv/negativ/oförändrad) för kvinnor och män, personer med funktionsnedsättning, hbtqi+, personer med olika etnicitet (inklusive hudfärg och nationella minoriteter) barn och unga (inklusive barn som är närstående), äldre personer, utifrån religion eller annan trosuppfattning samt personer i socioekonomisk utsatthet. Planen har dock en vägledande funktion och påverkar genom sina mål, inriktningar och prioriteringar hur efterföljande planering och genomförande kan bidra till jämlika och inkluderande förutsättningar för olika grupper i samhället. Målen och inriktningen för jämlika och likvärdiga livsvillkor bidrar till att jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering och social hållbarhet främjas i det långsiktiga och strategiska arbetet. En analys av funktionsrättskonsekvenser är genomförd under arbetets gång för att säkerställa att principer angående exempelvis tillgänglighet och delaktighet beaktas i planens mål, inriktningar och uppföljningsstruktur.

Miljömässig hållbarhet

Då den regionala utvecklingsplanen är ett övergripande och strategiskt dokument bedöms i sig den inte ha någon direkt miljöpåverkan. Planen är vägledande och innehåller ett antal mål och inriktningar som i efterföljande planering och genomförande kan bidra till en miljömässig hållbar utveckling.

Den regionala utvecklingsplanens bilaga *Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning för Stockholmsregionen*, innehåller konsekvensbedömningar i form av hållbarhetsbedömningar som behandlar ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsaspekter. Hållbarhetsbedömningen utgör även en strategisk miljöbedömning enligt miljöbalkens krav.

I bilagan konstateras att den regionala utvecklingsplanen redogör för höga ambitioner bland annat för Stockholmsregionens grön- och blåstruktur samt för klimatet. Bebyggelseutveckling kan innebära att områden med natur- och kulturvärden och känslig vattenkvalitet kan komma att påverkas, även hälsa och livsmiljö kan påverkas med avseende på buller och luft, framför allt från trafik. Avseende miljörelaterade konsekvenser bedöms planen sammantaget medföra risk för negativa konsekvenser för flertalet aspekter bortsett från vatten, där planen bedöms kunna medföra positiva konsekvenser. Den regionala utvecklingsplanen bedöms emellertid medföra

något mindre negativa konsekvenser och effekter för miljöaspekter jämfört med nollalternativet, som i detta fall motsvarar ett framskrivet nuläge.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm. Regionledningskontorets vidare arbete med planens genomförande i enlighet med planens inriktning och mål, bedöms kunna genomföras inom ramen för befintliga uppdrag, där det är budgeten som styr i vilken takt och utsträckning som åtgärder kan genomföras.

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Mikael Ranhagen
Enhetschef, infrastruktur

Beslutsunderlag

1. Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
2. Bilaga: Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022–2060
3. Bilaga: Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning för Stockholmsregionen
4. Bilaga: Långsiktiga utvecklingsbehov av transportsystemet i Stockholmsregionen
5. Bilaga: Riksintressen i regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
6. Särskilt utlåtande Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Beslutsexpediering

1. Regionstyrelsen

Godkänd av Anton Västberg, 2026-03-09